

e kerstballen en versiering

Blinkende voorwerpen bezitten vanouds in het volksgeloof een onheil afwerende kracht. Goud en diamanten zijn zeer gewild en daarom dus duur. De traditie dat blinkende voorwerpen zoals kristallen of glazen spiegels heksen kunnen afweren is dus al oud. Heksen zijn bang voor hun eigen spiegelbeeld en dat geldt zeker, wanneer dat beeld nog extra verwrongen wordt door een bolronde bal van zilverglas, die een 'heksenbal' genoemd wordt. In de 18e eeuw werden in Engeland glazen ballen voor de ramen opgehangen om vervloekingen, boze geesten en ongeluk af te weren. Ook worden negatieve invloeden teruggestuurd naar degene die ze verstuurd heeft. Het doel van het ophangen van deze ballen is een, voorbijgaande boze geest die een mogelijk gevaar vormt voor de harmonie in huis, af te leiden. De geest raakt dan gehypnotiseerd door de schittering van de bal. Als de geest de bal aanraakt wordt hij geabsorbeerd en raakt gevangen in de bal. Het lijkt misschien vreemd om te lezen dat een geest gevangen zou kunnen raken in glas, maar ook in veel oude sprookjes komen geesten in lampen en flessen voor. Deze heksenballen werden vroeger ook in verband gebracht met de 'zonnewende' feesten van de noordelijke gebieden zoals Siberië, Noord-Canada en Groenland. Daar geloofde men dat de Sjamaan (= toverdokter of tover priester) zou verschijnen als de zon op zijn laagste punt stond (rond 25 december). Deze Sjamaan was een belangrijke figuur in hun religies omdat hij degene was die tussen de aarde en de hemel kon reizen.

De Sjamaan vertoonde zijn magische krachten en voorspraak bij de goden door middel van het eten van hallucinerende paddenstoelen 'fly Agaric' Deze paddenstoelen werden ook gegeten door rendieren! In deze hoedanigheid 'vloog' de Sjamaan door de lucht en stond er om bekend dat hij via het rookgat de huizen of onderkomens van de mensen binnenkwam.

De angst van de mensen voor deze gruwelijke Sjamaan werd gedeeld door degenen die Odin als hun god hadden.....

Odin was een soort Sjamaan. Hij de vader der vaders, de god van de oorlog en de god van de hangende. Hij leefde in Walhalla en nuttigde daar grote maaltijden. Tot zijn eer werden -meestal overwonnen vijanden- met speren doorboord terwijl ze aan een boom hingen. De boom was Odins manier van lijden en overwinning op de weg naar mystieke kennis..

In vroeger tijden versierde men tot zijn eer bomen met schedels van mensen offers. We zien hier een duidelijke achtergrond voor de kerstman. Odin wordt vaak afgebeeld in gezelschap van rendieren. Het was de gewoonte om in je huis iets achter te laten voor de Sjamaan. Voor het slapen gaan legde men dan iets van voedsel neer in de hoop dat de Sjamaan/kerstman daardoor gunstig gestemd zou worden.

Precies datzelfde ritueel kennen we uit Amerika en inmiddels ook al in ons eigen land. (hier vinden we ook een deel van het Sinterklaas verhaal hoewel nog niet